

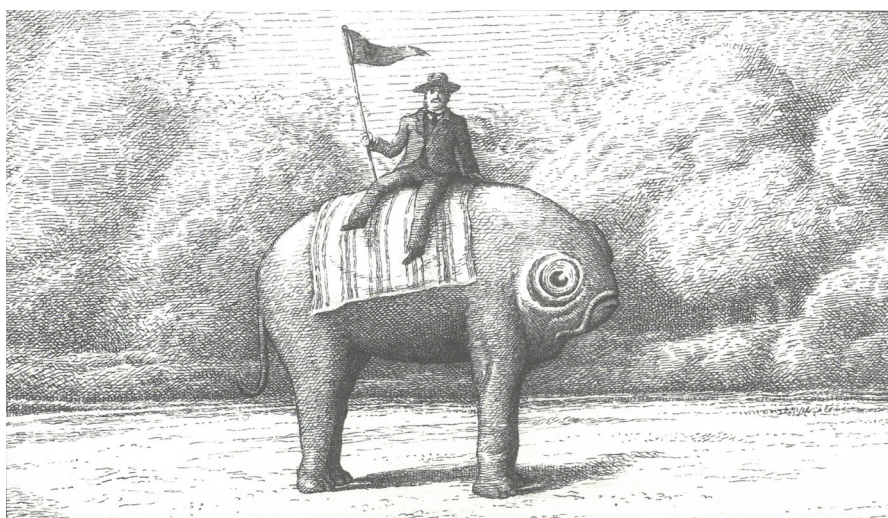

FITXA DE L'ACTIVITAT

Naturalistes

Senyores i senyors! Benvinguts al Gabinet de Curiositats dels més insignes naturalistes de totes les èpoques! Una cambra de meravelles on el públic podrà sorprendre's i admirar la col·lecció de zootècnia i botànica més excepcional i insòlita del planeta, on espècies comunes i conegudes conviuen amb les bèsties més extraordinàries.

Estan preparats per observar, descriure i classificar un nombre inquantificable d'animals i plantes ben singulars?

Il·lustració de Javier Sáez Castán,
del llibre *Animalari Universal del
Professor Revillod*, editat per FCE.

Dinàmica de la sessió

PÚBLIC

Infants a partir de 5 anys acompanyats de les seves famílies.

INSCRIPCIONS

Prèvia i limitada a 15-20 famílies, segons l'espai.

OBJECTIUS

- > Descobrir la figura dels naturalistes clàssics des de la ficció, i familiaritzar els infants amb les activitats que els caracteritzen (observar, recollectar, descriure i classificar).
- > Descobrir els Gabinets de curiositats.
- > Conèixer llibres de coneixements i de ficció relacionats amb els naturalistes.

LA BENVINGUDA

Tal com passa en tots els laboratoris, les famílies, quan arriben, s'adrecen al taulell de l'àrea infantil. Allà es lliura als infants la seva acreditació com a investigadors i investigadores del laboratori i s'espera que sigui l'hora.

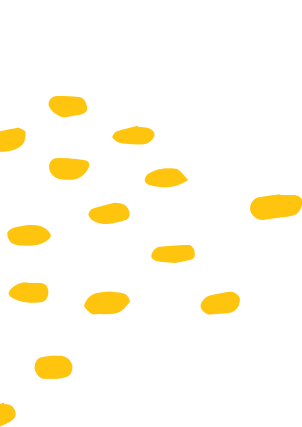
La persona que condueix el laboratori rep el grup i presenta la sessió donant la benvinguda personalment a tots els assistents. En aquesta ocasió, l'equip està convidat a participar d'una investigació relacionada amb tres paraules: Zoologia, Botànica i naturalistes.

Preguntem als infants per aquests tres termes i allò que els suggereixen. I a continuació els fem passar a l'espai d'investigació.

LA DESCOBERTA

Els infants entren a l'espai de la mà dels adults que els acompanyen i seuen davant de la secció anomenada "Naturalistes".

A la sala hi ha una recreació d'un gabinet de curiositats, l'espai on antigament s'exposaven les seves descobertes.

A continuació els podem preguntar si han estat alguna vegada al museu de ciències naturals de Barcelona, el Museu Blau, o algun altre museu de ciències naturals. Els explicarem que en el moment del trasllat de les peces del museu antic que hi havia a l'edifici dels tres dragons del parc de la Ciutadella al museu actual, es van trobar unes caixes tancades amb unes peces estranyes que ningú coneixia d'on havien sortit. Després d'una investigació centrada en tres noms que duïen algunes de les caixes, es va concloure que eren peces d'un antic gabinet de curiositats que s'havia inaugurat a la ciutat amb molt d'èxit a principis del segle XIX.

Els presentem una suposada recreació d'aquest gabinet a partir de la gran imatge que protagonitza aquest espai i donem la paraula als infants per tal que vagin verbalitzant tot el que hi veuen.

A continuació els ensenyem les imatges dels quadres i els llibres dels tres naturalistes que suposadament van aportar les peces d'aquell meravellós gabinet: els professors Revillod, Bombastus Dulcimer i Alexander von Humboldt.

En aquest punt, expliquem a les famílies que a la sala on ens trobem hem recreat un gabinet de curiositats a partir de quatre seccions que ara els convidem a explorar.

Com a bons naturalistes que seran, els repartim un quadern de camp que servirà de guia i instrument per experimentar algunes de les tasques més importants per a un naturalista: observar, documentar, analitzar, classificar, etc.

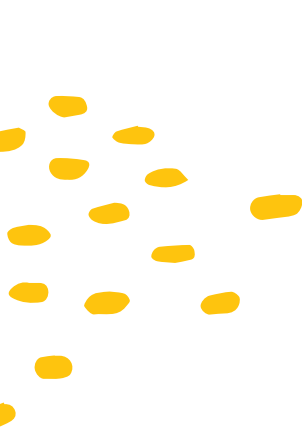
Els oferim una petita presentació de cada secció i els incitem a descobrir-les: en l'ordre que vulguin i amb la llibertat de visitar les seccions que els interessin i seguir només les activitats que connectin amb la seva curiositat.

LECTURA COMPARTIDA I CREACIÓ

A continuació les famílies tindran uns $\frac{3}{4}$ d'hora per convertir-se en naturalistes.

Poden passar per l'espai destinat a la presentació dels nostres **Naturalistes**, on poden explorar algunes de les imatges dels llibres i descobrir part de les seves històries. O explorar els espais de Naturàlia (objectes naturals), Científicus (espai de zootècnia i botànica) o Estrànicus (animals i plantes extraordinàries).

A **Naturàlia**, les activitats estan relacionades amb la tasca de classificació: allà s'hi troben ulls, petjades i conquilles i els infants han d'identificar l'animal al qual pertanyen amb l'ajuda de la bibliografia del racó.

A **Scientíficus** la tasca dels nostres naturalistes és la de descriure, mesurar i observar. Amb l'ajuda de diferents instruments (lupes, binocles i cintes mètriques) els infants han de cercar i observar diferents animals i plantes i tractar de descriure-les en el seu quadern el més acuradament possible. I a partir dels quadres de classificació que formen part de la decoració del racó, poden tractar de situar els seus animals dintre de l'arbre de la vida.

A **Estrànicus**, tenen l'oportunitat de convertir-se en cripto-zoòlegs, un vessant de la zoologia interessada a estudiar els animals fantàstics, dels quals només es té notícia a través de llegendes, imatges borroses o descripcions fetes per persones que han pogut (o els ha semblat) veure'ls en algun moment. Aquí poden intentar esbossar algunes d'aquestes espècies animals tan insòlites. Un cop dibuixades, els hi hauran de trobar un nom, l'hàbitat i les mides.

POSADA EN COMÚ I COMIAT

Però abans d'acabar la sessió, quan queden uns 15 minuts per finalitzar, convoquem als assistents de nous davant de la secció dels naturalistes, per compartir com han viscut l'exploració i quins són els llibres que més els han fascinat.

Finalment, convidem les famílies a endur-se en préstec els llibres de la bibliografia i a respondre el qüestionari d'avaluació de l'activitat.

Laboratori dissenyat per
Anna Juan i Marta Roig

Pautes per al muntatge del espai

DURADA DE L'ACTIVITAT

90 minuts.

TEMPS DE PREPARACIÓ I RECOLLIDA

Són necessaris entre 45 i 60 minuts per al muntatge, i entre 30 i 45 minuts per a la recollida.

PERSONAL NECESSARI

La persona que condueix el laboratori i, si és possible, una persona de suport.

ESPAI

Neutre i diàfan, sense distraccions visuals, d'objectes o llibres externs a l'activitat, de sorolls, gent, etc. És important per aconseguir que les propostes que se'ls presenten tinguin tota la seva atenció.

DISTRIBUCIÓ

El laboratori proposa recrear un antic Gabinet de curiositats o **Sala de meravelles** a partir de quatre seccions, les quals s'han de mirar de distribuir de forma equilibrada al llarg de l'espai, de manera que les famílies puguin circular còmodament entre elles i interactuar amb els materials que inclouen. La secció "Naturalistes" convindria ubicar-la en un punt més cèntric, per donar-li un major protagonisme.

Totes quatre seccions es configuren a partir d'uns elements bàsics:

- Una estructura metàl·lica blanca, on penjarem el nom de la secció.
- Dues teles verdes, que col·locarem a terra, als peus de les estructures, amb els llibres i elements que formen part de la secció.
- Els rètols i cartells propis dels elements de cada secció.
- El material i la bibliografia específica de cada secció.

Material i bibliografia específica de cada secció

SECCIÓ 1

NATURALISTES

IMATGE GENERAL DE LA SECCIÓ 1 (NATURALISTES):

A L'ESTRUCTURA:

- Cartell de la secció.
- Llibre “Monstres & Merveilles” penjat obert amb dos penja-robes de pinces, mostrant imatge de gabinet de meravelles.

ELEMENTS:

- Retrats emmarcats del Professor Revillod, Bombastus Dulcimer i Alexander von Humboldt.
- Cartells dels noms dels tres naturalistes i tres suports.

LLIBRES:

- Murugarren, M.; Sáez Castán, J. ***Animalari universal del professor Revillod***. Madrid: FCE, 2013
- Barrenetxea, I. ***Bombástica Naturalis***. A buen paso, 2010
- Galand, A.; Jacquot, D. ***Monstres & Merveilles***. París: Éditions du Seuil, 2018
- Martínez, R. ***Alexander von Humboldt. Explorador de l'inabastable***. Barcelona: Zahorí books, 2024

DETALLS DELS ELEMENTS LA SECCIÓ 1 (NATURALISTES):

SECCIÓ 2

NATURÀLIA

IMATGE GENERAL DE LA SECCIÓ 2 (NATURÀLIA):

A L'ESTRUCTURA:

- Cartell de la secció.
- Banderola de caimà.

ELEMENTS:

- Expositor de fusta per a postals.
- Ulls plastificats de setze animals.
- Caixa de vímet amb conquilles.
- Joc **Descobriu les petjades properes**, MTM.
- Joc **Troba la fulla. Un joc de memòria**, MTM.
- Cartells d'Ulls, Petjades, Conquilles i Fulles.
- Un faristol per al llibre **A l'aigua**.

LLIBRES:

- Duprat, G. Zoóptica. **¿Sabes cómo ven los animales?**. Boadilla del Monte: SM, 2013
- Van Genechten, G. **Què portes dins del bolquer?** Barcelona: Cruïlla, 2022
- Gomi, T. **Tots fem caca**. Barcelona: Blackie Books, 2016
- Holzwarth, W.; Erlbruch, W. **La talpe que volia saber qui li havia fet allò al cap**. Pontevedra: Kalandraka, 2023
- Pitau, F.; Gervais, B. **A l'aigua**. Barcelona: Cruïlla, 2013

DETALLS DELS ELEMENTS LA SECCIÓ 2 (NATURÀLIA):

SECCIÓ 3

SCIENTÍFICUS

IMATGE GENERAL DE LA SECCIÓ 3 (SCIENTÍFICUS):

A L'ESTRUCTURA:

- Cartell de la secció.
- Banderola de l'arbre d'animals.
- Banderola de l'arbre de plantes.

ELEMENTS:

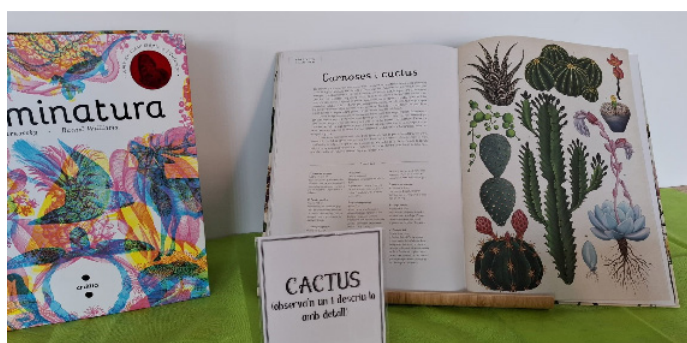
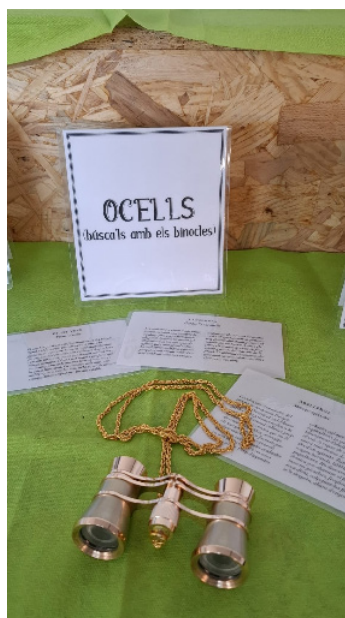
- Tres peixeres, cada una amb un peix i un tapet.
- Descripcions dels tres peixos.
- Uns binocles.
- Descripcions de tres ocells.
- Descripcions de tres papallones.
- Una tauleta de fusta.
- Diversos insectes plastificats.
- Tres lupes.
- Un faristol per al llibre **Botànicum**.
- Cartellets Peixos, Ocells, Insectes, Cactus i Papallones.
- Una cinta mètrica per mesurar els animals del llibre **Animales al 100%**.

LLIBRES:

- Santamans, J.; Santamans, E. **Vida**. Barcelona: Bridge, 2021
- Zommer, Y. **El gran llibre de les cuques**. Barcelona: Joventut, 2016
- Carnovsky; Williams, R. **Il·luminatura**. Barcelona: Cruïlla, 2016
- Schiavo, R.M.; Grott, I. **Animals al 100%**. Barcelona: Vicens Vives, 2018%
- Scott, K.; Willis, K. **Botànicum**. Sant Cugat del Vallès: Símbol, 2016

DETALLS DELS ELEMENTS LA SECCIÓ 3 (SCIENTÍFICUS):

SECCIÓ 4

ESTRÀNICUS

IMATGE GENERAL DE LA SECCIÓ 4 (ESTRÀNICUS):

A L'ESTRUCTURA:

- Cartell de la secció.
- Dues planxes de suro amb animals fantàstics penjades amb penja-robes de pines.

ELEMENTS:

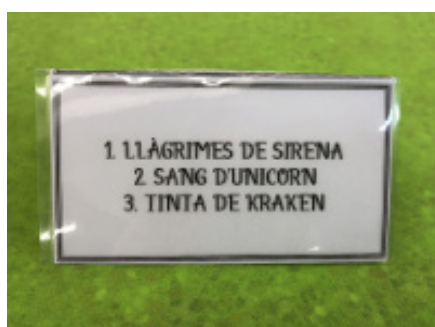
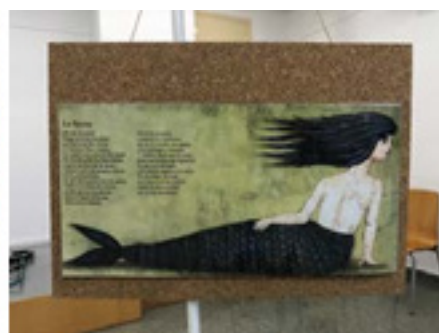
- Suport, quatre provetes i colorant per omplir amb llàgrimes de sirena, sang d'unicorn, tinta de kraken i sang de drac.
- Cartell amb el nom dels elements de les provetes.
- Caixeta de fusta amb pinzells amb dipòsit d'aigua i colors aquarel·lables.
- Un faristol per al llibre ***Animales fantásticos***.
- Cartells amb les descripcions de les noves espècies.

LLIBRES:

- Letria, J.J.; Letria, A. ***Animales fantásticos***. Pontevedra: Kalandraka, 2024

DETALLS DELS ELEMENTS LA SECCIÓ 4 (ESTRÀNICUS):

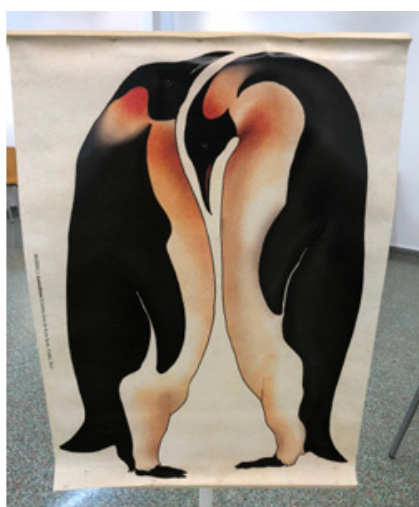

SENSE SECCIÓ...

AMBIENTACIÓ GENERAL

DETALLS:

ELEMENTS:

- Banderola dels pingüins (es pot penjar del sostre, d'una escala, d'un penjador...).
- Banderola de la balena (es pot penjar del sostre, d'una escala, d'un penjador...).
- Imatges de les aus: picot verd, abellerol i cardenera (penjar amb Blue Tack per les parets o finestres de la sala).
- Imatges de les papallones amb les seves erugues i capolls: graèllsia, gran paó de nit i aurora groga (penjar amb fil de pescar del sostre, d'una escala, d'un penjador...).
- Imatges (per penjar amb Blue Tack a algun lloc de la sala): cap de mona, òliba.

LLIBRES:

(posar-lo sota la balena)

- Scott, K.; Broom, J. **Animàlium**. Sant Cugat del Vallès: Símbol, 2020

ABANS DE DONAR L'ESPAI PER MUNTAT REVISEU AMB LA GUIA DEL GABINET, QUE TOTES LES SECCIONS DISPOSEN DEL MATERIAL NECESSARI PER PODER REALITZAR LES PROPOSTES QUE S'INCLOUEN.